

Handläggare
Emma Furtenbach Lundqvist
Telefon: 08-508 27000

Till
Överförmyndarnämnden

Verksamhetsplan 2022 för Överförmyndarnämnden

Förslag till beslut

Förslag till beslut

Överförmyndarnämnden godkänner förslag till verksamhetsplan 2022 och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Håkan Andersson
Förvaltningschef

Innehållsförteckning

Verksamhetsplan 2022 för Överförmyndarnämnden	1
Förslag till beslut	1
Inledning	4
Konsekvenser av pandemin	5
KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	6
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort	6
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	7
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	15
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet	15
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.....	23
KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	25
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	25
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	26
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet.....	26
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	26
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	26
KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	27
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	28
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	28
Redovisning av ekonomi.....	33
Nämndens ekonomiska förutsättningar	33

Investeringar	36
Försäljningar av anläggningstillgångar.....	37
Resultatenheter	37
Verksamhetsprojekt (driftprojekt)	37
Budgetjusteringar.....	37
Omslutningsförändringar	37
Medel för lokaländamål.....	37
Övriga ekonomiska redovisningar.....	37
Särskilda redovisningar.....	37
Agenda 2030.....	37
Systematiskt kvalitetsarbete.....	38
Övrigt	39

Bilagor

Bilaga 1: 01 ÖFN VP 2022 blankettset

Bilaga 2: 02 Kompetensförsörjningsplan 2022 ÖFN

Bilaga 3: 03 Plan för upphandling 2022.ÖFN

Bilaga 4: 04 Väsentlighets- och riskanalys samt internkont

Inledning

Människor som har svårt att sköta sin ekonomi, bevaka sin rätt och sörja för sin person på grund av sjukdom, ålder eller något annat skäl kan få hjälp av en god man eller en förvaltare.

I varje kommun ska det finnas en överförmyndare eller överförmyndarnämnd som ser till att gode män och förvaltare sköter sina uppdrag. Överförmyndaren ska särskilt se till att personens tillgångar används för hans nytta och att tillgångarna i övrigt är placerade på ett tryggt sätt och ger en rimlig avkastning. Överförmyndaren ser också till att föräldrar och förmyndare tar hand om barns tillgångar på ett säkert sätt till dess att barnet blir myndigt. Bestämmelserna om överförmyndarnas verksamhet finns i föräldrabalken och i förmynderskapsförordningen samt i lag om god man för ensamkommande barn. Många av dem som har behov av stöd är äldre, personer med olika funktionsnedsättningar samt ensamkommande flyktingbarn. Nämndens ansvar omfattar bland annat:

- rekrytering och byte av gode män och förvaltare
- tillsyn och arvodering av gode män och förvaltare
- information och utbildning av gode män och förvaltare
- särskilt stöd för rekrytering och arvodering av särskilt förordnade vårdnadshavare till ensamkommande barn

Överförmyndarnämnden i Stockholm har därutöver ett betydande nationellt ansvar i vissa förmynderskapsfrågor. Om god man har förordnats enligt 11 kap. 3 § vid utredning av ett dödsbo, utövas tillsynen av överförmyndaren för den kommun där den avlidne hade sin hemvist. Är det i övrigt fråga om godmanskap enligt 11 kap. 3 §, utövas tillsynen av överförmyndaren för den kommun där den gode mannen är folkbokförd. Om det inte finns någon behörig överförmyndare enligt dessa bestämmelser, utövas tillsynen av överförmyndaren för Stockholms kommun. Därför ansvarar nämnden bland annat för ensamkommande barn som avviker från landets samtliga 290 kommuner och för svenskar som bor i andra länder och inte är folkbokförda i någon kommun.

Nämnden har fem stora utmaningar 2022:

Nämndens **första utmaning** är att korta handläggningstiderna.

Nämndens **andra utmaning** är rekrytera och utbilda fler ställföreträdare .

Nämndens **tredje utmaning** är att medverka till införandet av professionella ställföreträdare.

Nämndens **fjärde utmaning** är att upphandla och införa ett ärendehanteringssystem.

Nämndens **femte utmaning** är att förbättra arbetsmiljön.

Nämnden prioriterar arbetet med, och utveckling av, kärnverksamheten. Upphandling och införandet av ett ärendehanteringssystem prioriteras och nämnden ska ta tillvara den effektiviseringspotential som systemen medför. Stor osäkerhet råder om hur mycket tid digitaliseringsprojekten kommer att ta och hur väl det nya verksamhetssystemet kommer att fungera när dessa införs 2022. Det är därför svårt att sätta mål. Nämnden har dock följande produktionsmål:

1. Att besvara frågor som inkommer via mejl inom fyra arbetsdagar.
2. Ansökningar och anmälningar ska vara påbörjade inom 30 dagar.
3. 95 procent av de årsredovisningar där arvode begärs ska vara påbörjade senast den 1 september.
4. 95 procent av de årsredovisningar där arvode inte begärts ska vara påbörjade den 1 december.
5. Överklaganden hanteras och skickas till tingsrätten inom fem dagar.

Budget

Nämndens budget är 66,8 mnkr. Budgeten för 2022 ökar med 3,4 mnkr jämfört med 2021. Av nämndens budget är 51,8 mnkr reserverade för nämnd och förvaltning samt 15,0 mnkr till arvoden. 0,1 mnkr har tilldelats i investeringsbudget.

För arvodeskostnader som överstiger 15 mnkr har nämnden möjlighet att begära en budgetjustering. I fullmäktiges budget finns 15 mnkr reserverade i central medelsreserv, CM3, för arvoden. Nämnden ska i samband med tertialrapport 2 rapportera helårsprognos för arvodeskostnaderna, som ska ligga till grund för bedömningen om budgetjustering.

Nämnden får inte kompensation för pris och löneökningar. Pris och löneökningar motsvarande 0,6 mnkr ska mötas av generella effektiviseringar. Den ökade tilldelningen ska användas till att korta handläggningstiderna och till förberedelse för digitalisering och digitalt stöd till ställföreträdare.

Samverkan med andra förvaltningar

Nämnden samverkar med socialnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna. Samverkan rör utbildning av ställföreträdare och utbildning av biståndshandläggare och annan personal som kommer i kontakt med huvudmän och ställföreträdare. Det finns även en samverkan kring ensamkommande barn samt stadens barnrättsnätverk. Nämnden har i budget för 2022 fått i uppdrag att bistå arbetsmarknadsnämnden med inrättande av stadens förvaltarenhet.

Konsekvenser av pandemin

Pandemin som spridits i samhället har påverkar nämndens verksamhet de senaste två åren. En del ställföreträdare har haft svårare att utföra sitt uppdrag då de själva är äldre eller tillhör en riskgrupp. Det har haft svårare att utföra sitt uppdrag när de inte kunnat besöka sin huvudman eller banken. En del ställföreträdare har svårt att fullt ut ställa om till ett digitalt arbetssätt och avsäger sig därför sina uppdrag. Nämnden har skickat regelbundet information till ställföreträdarna om vilket ansvar de har för huvudmännen under pandemin, hur de kan bidra till att minska smittspridningen och hur de kan lösa sina uppgifter trots pandemin. Tack vare vaccinering av huvudmän och ställföreträdare pågår nu en succesiv återgång till ordinarie rutiner. Med tanke på att många huvudmän är äldre och många är sjuka finns dock anledning att fortsätta följa smittspridningen, folkhälsomyndighetens-, regionens- och Stockholms stads rekommendationer.

Förvaltningen har ändra arbetssätt så att pandemins påverkan på produktionen kunnat begränsas. Tack vare vaccineringen pågår nu en succesiv återgång till ordinarie rutiner. Under pan-

demin har vi dock lärt oss nya arbetssätt som delvis behålls. Även i fortsättningen kommer därför många möten att hållas digitalt och möjligheten att arbeta hemifrån kommer att kvarstå när det är lämpligt. Den planerade digitaliseringen av handläggningen kommer att underlätta hemarbete avsevärt. Det finns 2022 ett uppdämt behov av att medverka på fysiska utbildningar för ställföreträdare och medverka på möten med personal inom stadsdelsförvaltningar som möter huvudmän och ställföreträdare. Samtidigt pågår ett arbete med att ta fram digitala utbildningar.

Den absolut viktigaste covid-19 insatsen 2022 är införandet av en förvaltarenhet med professionella ställföreträdare som fullmäktige nu beslutat om. Det innebär att mycket utsatta människor som av läkare på grund av sjukdom bedömts ha behov av en ställföreträdare, men som inte får det idag för att ingen ideellt arbetande ställföreträdare vill ta uppdraget, nu kommer att få den hjälp de behöver.

KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Genom att under 2022 fokusera på att korta handläggningstiderna, rekrytera och utbilda fler ställföreträdare, medverka till införandet av professionella ställföreträdare och införa ett ärendehanteringssystem bidrar nämnden till att kommunfullmäktiges inriktningsmål uppfylls. Nämnden ska fortsätta att driva ett långsiktigt och hållbart förändringsarbete mot en effektivare och mer ändamålsenlig organisation. Åtgärder ska vidtas för att säkerställa rättssäkerheten gentemot huvudmannen och löpande följa upp ärendeflöden. Rekryteringsarbetet ska utvecklas för att säkerställa att de stockholmare som behöver god man eller förvaltare också kan få det. Såväl nya ställföreträdare som befintliga ska lämplighetsprövas och fortlöpande erbjudas utbildning. Äldre är en av överförmyndarnämndens främsta målgrupper och det är därför viktigt att ställföreträdare som möter äldre har kunskap om de behov som särskilt berör dessa. I likhet med tidigare år avser nämnden att ta emot såväl feriearbetande gymnasieungdomar som aspiranter från Jobbtorg Stockholm.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Det är viktigt att nämnden tar sin del av ansvaret för att hjälpa fler människor att bli självförsörjande. Nämnden välkomnar därför feriearbetande ungdomar och tillhandahåller platser för Stockholmsjobb och bidrar på så sätt till kommunfullmäktiges mål om att fler ska bli självförsörjande och komma i arbete.

Nämnden bidrar även till målet genom att tillhandahålla god man och förvaltare till många med olika arbetshinder och på så sätt underlätta deras möjlighet att både söka och behålla ett arbete. Gode män till ensamkommande barn kan korta vägen till självförsörjande arbete och svenskkunskaper.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal tillhandahållna platser för feriejobb	3 st.	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	2 st.	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	0	Tas fram av nämnd	Tertial
Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi		9 000 st.	Tertial

Nämndmål: Genom praktik och feriejobb hos överförmyndarnämnden får ungdomar och arbetssökande arbetslivserfarenhet

Beskrivning

Överförmyndarnämnden tar emot ett begränsat antal sommarjobbade ungdomar samt aspiranter från Jobbtorg

Förväntat resultat

Sommarjobbade ungdomar får en inblick i hur det kan vara att arbeta i en kommunal verksamhet. Aspiranter från Jobbtorg stärks i sina möjligheter att få ett mer stadigvarande arbete eller satsning på vidareutveckling genom studier

Kommentar

Förvaltningen tar emot två aspiranter från Jobbtorg, som ett led i stadens strävan att ge dem som står utanför arbetsmarknaden en väg in och en möjlighet till utveckling. Under sommaren erbjuder förvaltningen gymnasieungdomar feriejobb och studerande vid adekvat högskoleutbildning sommarjobb.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal tillhandahållna platser för feriejobb	3 st.		År
Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	2 st.		År

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

Överförmyndarnämnden bidrar till att Stockholm är en trygg stad att leva i genom att säkerställa att överförmyndarverksamheten är rättssäker och pålitlig. Den dag stockholmarna behöver en ställföreträdare ska man kunna lita på att det finns ställföreträdare tillgängliga och att nämnden idkar en god tillsyn. Nämnden ska 2022 prioritera arbetet med att korta handläggningstiderna.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Nämnder och bolagsstyrelser ska omsätta lärdomar från krishantering av pandemin i uppdaterad beredskapsplanering, såsom krisledningsplanering, kontinuitetsplanering och krisledningsövningar	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: Stärka huvudmännens ställning och skydd

Beskrivning

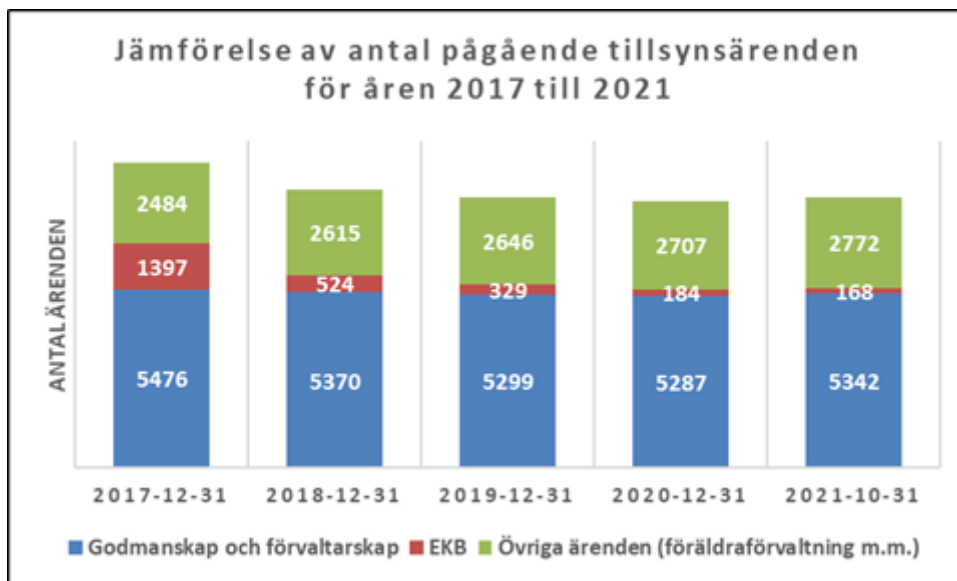
Överförmyndarförvaltningen ska utöva en rättssäker tillsyn och ge ställföreträdarna stöd i deras uppdrag

Förväntat resultat

Huvudmännen har ställföreträdare som kan sitta uppdrag och som ger dem ett adekvat stöd utifrån behov.

Kommentar

Nämnden bidrar till att göra Stockholm till en trygg stad för huvudmännen genom att ha tillsyn över stadens ställföreträdare.

Förklaring

Diagrammet visar en jämförelse mellan hur många aktiva ärenden som förvaltningen utövade tillsyn över vid fem olika datum.

Sammanlagt utövar förvaltningen tillsyn i 8282 ärenden per den 31 oktober 2021. I stort sett varje tillsynsärende har en fysisk akt kopplad till ärendet. I varje tillsynsärende kan det finnas en eller flera typer av handläggningsåtgärder som förvaltningen behöver vidta. Det kan till exempel handla om att granska redovisningshandlingar som inkommit i ärendet, handlägga en begäran om byte av ställföreträdare eller utreda om tillstånd till en fastighetsförsäljning bör

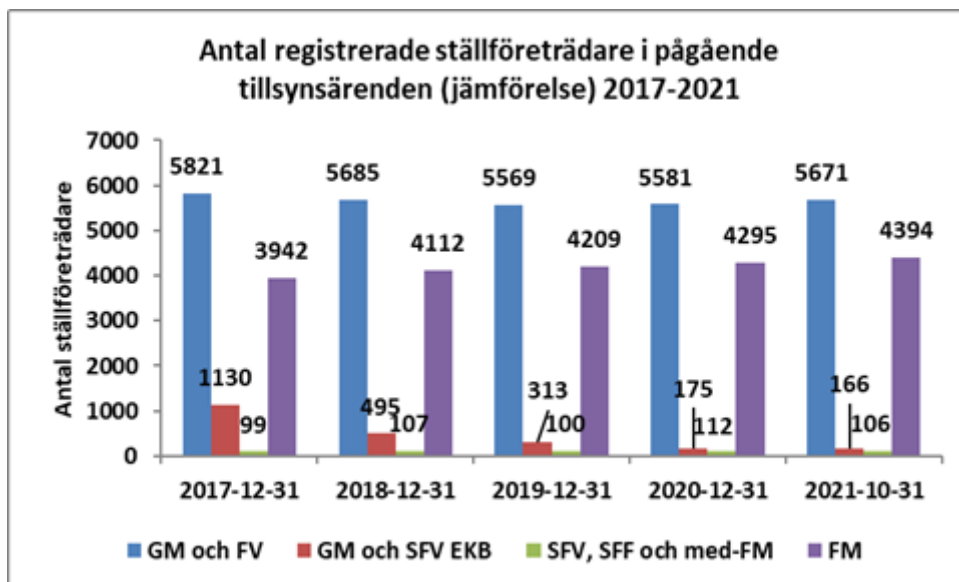
lämnas.

Kategorierna

Kategorin godmanskap och förvaltarskap visar antalet pågående tillsynsärenden för godmanskap och förvaltarskap på grund av hälsoskäl där tingsrätten utser en god man eller förvaltare, och tillfälliga godmanskap där förvaltningen utser en god man.

Kategorin EKB visar antalet pågående tillsynsärenden gällande ensamkommande barn, där barnet har en god man eller en särskild förordnad vårdnadshavare utsedd för sig.

Kategorin övriga ärenden visar antalet övriga ärenden som förvaltningen utövar tillsyn i. Där ingår bland annat ärenden gällande tillsyn över föräldrars ekonomiska förvaltning av barns tillgångar samt tillsyn över särskild förordnad vårdnadshavare och förmyndare (observera dock att ärenden gällande särskild förordnad vårdnadshavare för ensamkommande barn redovisas i kategorin EKB).

Förklaring

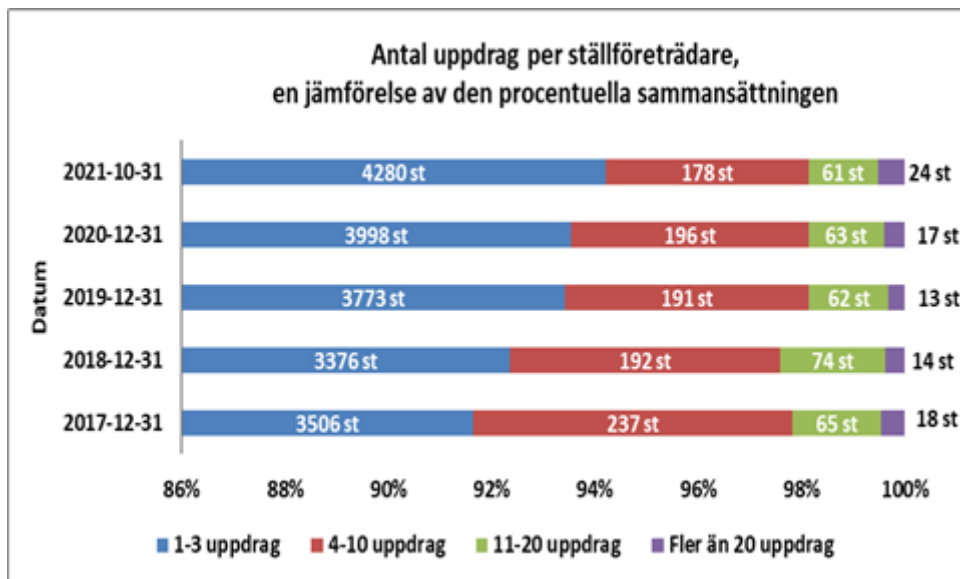
Kategorin *GM och FV* visar hur många gode män enligt 11 kap. 1-4 § förädrabalken och förvaltare som finns registrerade i pågående tillsynsärenden hos Stockholms överförmyndarförvaltning.

Kategorin *GM och SFV EKB* visar hur många gode män och särskilda förordnade vårdnadshavare för ensamkommande barn som finns registrerade i pågående tillsynsärenden hos Stockholms överförmyndarförvaltning.

Kategorin *SFV, SFF och med-FM* visar hur många särskilda förordnade vårdnadshavare, särskilda förordnade förmyndare och medförmyndare för andra barn än ensamkommande barn som finns registrerade i pågående tillsynsärenden hos Stockholms överförmyndarförvaltning. Här ingår alltså de förmyndare och vårdnadshavare som blivit utsedda till det genom särskilt beslut, till skillnad från förmyndare som blir det därför att de är föräldrar för sina barn.

Kategorin *FM* visar hur många förmyndare, där det är en förälder som är förmyndare, som finns registrerade i pågående tillsynsärenden hos Stockholms överförmyndarförvaltning.

Det totala antalet registrerade ställföreträdare i pågående tillsynsärenden i Stockholms stad är 10337 den 31 oktober 2021. Orsaken till att staden har fler ställföreträdare än tillsynsärenden är att det i en del tillsynsärenden finns fler än en ställföreträdare. Det gäller till exempel ofta vid föräldraförvaltning. Även i andra ärenden kan det finnas fler än en ställföreträdare. Det beror till exempel på att en ställföreträdare kan ha i uppgift att bevaka rätt och sörja för person medan en annan ansvarar för att förvalta egendom.

Diagrammet visar hur många aktiva uppdrag som god man eller förvaltare varje fysisk person har, som är ställföreträdare för ärenden som Stockholms överförmyndarförvaltning utövat tillsyn över, vid olika tidpunkter. Alla typer av godmanskap, alltså godmanskap enligt 11 kap. 1-4 § föräldrabalken och godmanskap för ensamkommande barn samt förvaltarskap, ingår i beräkningen.

Siffrorna inuti staplarna visar hur många personer som hade det antal uppdrag som respektive kategori representerar. Den vågräta axeln visar den procentuella sammansättningen av hur många uppdrag varje person har. Observera att axeln börjar på 84 procent av det totala antalet uppdrag, så hela längden av axeln visas inte i diagrammet. Om hela stapeln hade visats hade den blå delen varit betydligt längre.

Exempel: kategorin *1-3 uppdrag* (med blå färg) visar hur många fysiska, unika personer som hade mellan ett och tre pågående uppdrag som god man eller förvaltare hos förvaltningen.

Förteckningar

Förvaltningen ansvarar för att ställföreträdaren inom två månader efter förordnandet lämnar in en förteckning över den egendom hen förvaltar. Har förteckningen inte kommit inom föreskriven tid har nämnden möjlighet att förelägga ställföreträdaren vid vite att komma in med handlingen. Under 2022 förväntas förvaltningen ha 1 200 förteckningar att granska. Av dessa be-

räknas cirka 1 000 förteckningar lämnas in 2022 och cirka 200 förteckningar kom in 2021.

Årsredovisningar

Före den 1 mars varje år ska ställföreträdaren ge in en årsredovisning till överförmyndarförvaltningen. I årsredovisningen ska ställföreträdaren redogöra för förvaltningen under föregående år av egendom som stått under dennes förvaltning. Ställföreträdarna är även skyldiga att lämna de upplysningar om sin verksamhet som förvaltningen begär. Cirka 5500 årsredovisningar beräknas komma att lämnas in under 2022. Cirka 3700 beräknas begära arvode och omkring 2800 beräknas inte begära arvode.

Förvaltningen håller varje år löpande utbildning för anhöriga som blir god man eller förvaltare. Det finns numera tre digitala och syntolkade utbildningsfilmer tillgängliga på webben för utbildning och vidareutbildning av ställföreträdare och anhöriga. Förvaltningen kommer även i större utsträckning försöka använda sig av webbseminarier för att erbjuda kompetensutveckling till ställföreträdarna.

Redogörelser

Tillsammans med årsräkningen lämnar ställföreträdaren en redogörelse för utfört uppdrag. Redogörelsen är en viktig redovisningshandling som visar hur ställföreträdaren har utfört sitt uppdrag. Redogörelsen utgör även underlag för bedömning av storleken på ställföreträdarens arvode.

De ställföreträdare som har befriats från skyldighet att lämna årsräkning ska lämna redogörelse för sitt uppdrag. Detta är en förstärkning av tillsynen.

Blanketten för ställföreträdarens redogörelse har utvecklats för att på så sätt få ett bättre underlag i tillsynen. Ställföreträdaren har ett viktigt uppdrag gällande bevaka rätt och sörja för huvudmannens person.

Gode män för ensamkommande barn är ofta befriade från inlämnande av årsredovisning då det inte finns någon ekonomi att redovisa. Andra behöver inte lämna in årsredovisning därför att förvaltning av ekonomi inte ingår i uppdraget. I båda fallen lämnas istället en redogörelse för utfört uppdrag. Under 2022 beräknas cirka 300 redogörelser för ensamkommande barn komma in för granskning.

Slutredovisningar

Slutredovisningar ska vara förvaltningen tillhanda inom en månad från den dag ställföreträdarskapet upphör och omfatta redovisning av förvaltningen från årets början till dess att uppdraget upphörde. Det är en utmaning att granska slutredovisningar i rimlig tid så att ärenden kan avslutas och beslut om arvode kan göras.

Under 2022 förväntas cirka 800 sluträkningar för upphöranden och cirka 300 sluträkningar i bytesärenden komma in. Det innebär att totalt 1 100 sluträkningar förväntas lämnas in till förvaltningen under 2022. Därutöver beräknar förvaltningen ha med cirka 100 sluträkningar för upphörande och 50 sluträkningar från byten som kom in under 2021 års sista tre månader. Totalt innebär det att förvaltningen förväntas granska drygt 1 200 sluträkningar under 2022.

Vitesförelägganden

Ställföreträdare som inte lämnar in de redovisningshandlingar de är skyldiga att lämna enligt lag ska vitesföreläggas. Vitesföreläggande är en sanktion som finns att ta till mot ställföreträdare som inte lämnar in vissa typer av handlingar. Utöver denna sanktionsmöjlighet gentemot ställföreträdaren återstår endast entledigande. Majoriteten av vitesärendena rör ställföreträdare som inte lämnat in sin årsräkning i tid, men förvaltningen arbetar aktivt med att vitesförelägga under hela året om inte förteckning eller sluträkning kommit in. Förvaltningen ansöker efter det till tingsrätten om utdömande av vite. Det finns inget självändamål för överförmyndarförvaltningen att få ett vitesbelopp utdömt. Istället eftersträvar förvaltningen att den begärda handlingen lämnas in för att trygga huvudmännens tillgångar och kunna utöva tillsyn.

Samtliga ställföreträdare som inte lämnat in årsredovisning ska vitesföreläggas vid maj- och juninämnderna. Detta beräknas i antal uppgå till cirka 200 ärenden. Totalt under året beräknas förvaltningen behöva förelägga om vite i upp till 300 ärenden samt sedan ansöka om utdömande till tingsrätten av dessa.

Ansökan om samtycke till uttagstillstånd, fastighetsöverlåtelse och arvskifte

För att en åtgärd ska få rättslig verkan krävs i vissa fall överförmyndarens samtycke. Förvaltningen ansvarar för att ge ställföreträdaren medgivande till uttag från andra konton än det konto ställföreträdaren fått rätt att disponera för uttag och betalning av löpande kostnader, det så kallade transaktionskontot.

Ställföreträdaren behöver förvaltningens medgivande för placering av den enskildes tillgångar i aktier, olika slag av försäkringar, konst, antikviteter med mera.

Ställföreträdaren får endast med förvaltningens samtycke köpa, sälja eller hyra ut den enskildes fasta egendom. Samtycke krävs också om ställföreträdaren vill ingå avtal om nyttjanderätt till den enskildes fasta egendom (jakt- och fiskerätt, arrende, parkering m.m.). Under 2022 förväntas 220 ansökningar om samtycke till köp eller försäljning av fastighet eller bostadsrätt lämnas till förvaltningen.

När en ställföreträdare och samtliga delägare i ett dödsbo har skrivit under en handling gällande bodelning och arvskifte ska förvaltningens samtycke till fördelning av boet inhämtas.

Under 2022 förväntas cirka 2 000 ansökningar om samtycke till uttagstillstånd komma in, cirka 220 ansökningar om samtycke till fastighetsöverlåtelser och cirka 210 ansökningar om samtycke till arvskiften. Sammanlagt ger det cirka 2430 ärenden att samtycka till eller att avslå.

Omprövning av förvaltare

Nämnden ska enligt 5 § förmyndarskapsförordningen (1995:379) årligen särskilt granska samtliga förvaltare för att pröva om det finns skäl att ansöka om att förvaltare ska upphöra. Om överförmyndarförvaltningen får reda på att ett förvaltare inte längre behövs är förvaltningen skyldig att ansöka till tingsrätten att förvaltare ska upphöra.

Om förvaltare inte längre behövs ska det upphöra. Den enskilde huvudmannen är beroende av sin förvaltare och att tillsynen över förvaltare fungerar. Att ett förvaltare omprövas varje år är därför av avgörande betydelse för den enskilde.

Om den enskilde fortfarande behöver hjälp genom en ställföreträdare, men inte på ett sådant integritetsingripande sätt som ett förvaltarskap innebär, kan förvaltningen ansöka hos tingsrätten om att förvaltarskapet upphör och att ett godmanskap anordnas istället.

Under 2022 beräknas förvaltningen utöva tillsyn över drygt 930 förvaltarskap. I dessa ärenden ska förvaltningen ta ställning till om det är aktuellt att ansöka om förvaltarskapets upphörande eller inte för de ärenden där förvaltarskapet anordnades före 2022. Förvaltare som inte medverkar till en omprövning av förvaltarskap är inte lämpliga som förvaltare, varför deras lämplighet ska prövas.

Samtliga förvaltarskap som har anordnats före 2022 ska vara omprövade före årsskiftet.

Barnärenden

Förvaltningen ska eftersträva ett samarbete med socialförvaltningen i syfte att hantera barnärenden med barnets bästa för ögonen utifrån nämndens uppdrag enligt lag. Förvaltningen ska också kompetensutveckla förvaltningens handläggare i hantering av barnärenden. Det gäller barn som har blivit skuldsatta, skärpande föreskrifter mot förmyndare samt i vilka fall ett barn kan få en ställföreträdare utsedd för sig.

Internationella ärenden

Ensamkommande barn: Enligt 11 kap 25 § föräldrabalken (FB) är behörig överförmyndare i frågor om godmanskap enligt 1, 2 och 4 § FB eller lagen (2005:429) om god man för ensamkommande barn samt i frågor om förvaltarskap överförmyndaren för den kommun där den enskilde är folkbokförd. Om den enskilde inte är folkbokförd i Sverige, är överförmyndaren för den kommun där den enskilde vistas behörig överförmyndare. Om det inte finns någon behörig överförmyndare enligt denna bestämmelse är överförmyndaren för Stockholms kommun behörig överförmyndare.

Internationella ärenden: Enligt 16 kap 2 § FB utövas tillsynen över förmyndares, gode mäns och förvaltares verksamhet av överförmyndaren för den kommun där den som har förmyndare, god man eller förvaltare är folkbokförd. Om den enskilde inte är folkbokförd i Sverige, utövas tillsynen av överförmyndaren för den kommun där den enskilde vistas. Om god man har förordnats enligt 11 kap. 3 § vid utredning av ett dödsbo, utövas tillsynen av överförmyndaren för den kommun där den avlidne hade sin hemvist. Är det i övrigt fråga om godmanskap enligt 11 kap. 3 § FB, utövas tillsynen av överförmyndaren för den kommun där den gode mannen är folkbokförd. Om det inte finns någon behörig överförmyndare enligt dessa bestämmelser, utövas tillsynen av överförmyndaren för Stockholms kommun.

I enlighet med detta är överförmyndarnämnden i Stockholms stad ansvarig för bland annat ärenden om godmanskap för ensamkommande asylsökande barn, om barnet inte är folkbokfört eller vistas i någon kommun, det vill säga för ensamkommande asylsökande barn som har avvikit och för ett antal internationella ärenden där behörig överförmyndare saknas.

Förvaltningen får många ärenden och förfrågningar från försäkringsbolag och allmänheten i frågor som på något sätt har internationell anknytning.

Nämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen undersöka möjligheten att få statlig ersättning för nämndens internationella ansvar för ärenden rörande utvandrade personer. Nämnden

ska arrangera arbetet med nämndens internationella uppdrag så att det är urskiljbart i kostnadsredovisningen. Nämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen verka för att nämndens internationella ansvar, när så är möjligt, överförs till lämplig statlig myndighet.

Trygghet och säkerhet

Gode män och förvaltare har en viktig uppgift i att säkerställa att huvudmannen inte blir lurad på pengar eller på annat sätt utnyttjad. Nämndens insatser är viktiga när det gäller barns trygghet där nämnden idkar tillsyn över barnens tillgångar så att de kommer barnen till del och inte nyttjas felaktigt av föräldrar eller andra. För ensamkommandes barns trygghet kan en god man spela en helt avgörande roll. Det är viktigt att alla som behöver en ställföreträdare verkligen får det. Där spelar förslaget om inrättande av en förvaltarenhet och upphandling av "förmedling av och stöd till ställföreträdare" en viktig roll. Det stöd som en del huvudmän får av sina gode män och förvaltare kan vara det som gör att de undviker att komma in på en brottslig och våldsam levnadsbana.

Jämställdhet med mera

Det är huvudmännens behov av stöd som ska avgöra vilket stöd som ges. Huvudmannens kön får inte göra det lättare eller svårare att få stöd. All personal har deltagit i diskussioner på APT-möte om vikten av att inte låta faktorer som kön, könsöverskridande identitet, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, religion eller ålder påverka vilket stöd som ges. Funktionsnedläggning är däremot relevant vid bedömning av behov av stöd.

Förväntat resultat

Huvudmännen har ställföreträdare som kan sitt uppdrag och som ger dem ett adekvat stöd utifrån behov.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
100% av ställföreträdarna har erbjudits årlig vidareutbildning för att få stöd i sitt uppdrag.	100 %		År
Andelen årsräkningar där arvode inte begärts som är påbörjade 1 december ska vara 95 %	95 %		År
Andelen årsräkningar, där arvode begärs, som är påbörjade senast den 1 september ska vara 95 %			Tertial
Ansökningar och anmälningar ska vara påbörjade inom 30 dagar	100 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
En lämplighetsprövning av alla förordnade ställföreträdare ska göras genom kontroll i polisens belastningsregister samt genom en kreditprövning. De ställföreträdare som har anmärkningar byts ut.	2022-01-01	2022-12-31
I samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna ta fram förbättrade rutiner för effektiv och säker hantering och redovisning av enskildas pengar och inköp för dessa inom äldreomsorgen.	2022-01-01	2022-12-31
Nämnden ska särskilt granska ställföreträdare med många uppdrag	2022-01-01	2022-12-31
Samverka med arbetsmarknadsnämnden i inrättandet av stadens förvaltare	2022-01-01	2022-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Förvaltningen utgår från stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023 vid planeringen av verksamheten. Målet är att alla ska ha tillgång till och kunna delta på lika villkor i samhällets gemenskap. Stockholmare som har behov av en ställföreträdare ska få en lämplig ställföreträdare inom rimlig tid. Ställföreträdare ska lämplighetsprövas och erbjudas utbildning och stöd för att kunna hjälpa sina huvudmän på ett bra sätt. På detta sätt bidrar överförmyndarnämnden till stadens mål om att stockholmare som behöver stöd ska få insatser i tid.

Nämndmål: Nämnden ska utöva en rättssäker handläggning

Beskrivning

Förvaltningens handläggning ska i alla delar vara rättssäker

Förväntat resultat

Att handläggningen sker på ett rättssäkert sätt.

Kommentar

Ansökan och anmälan om behov av god man och förvaltare

En ansökan om god man enligt FB 11:4 eller förvaltare enligt FB 11:7 kan göras av den enskilde själv, av den enskildes nära anhöriga eller av överförmyndarnämnden. En ansökan om god man eller förvaltare görs till tingsrätten som har ansvaret för att utreda ärendet. Tingsrätten har rätt att förelägga nämnden att inhämta kompletterande utredning, till exempel läkarintyg eller social utredning samt att komma med förslag på en lämplig ställföreträdare. Tingsrätten kan också be nämnden att lämplighetspröva en person som i ansökan har föreslagits till uppdraget som ställföreträdare. Tingsrätten förelägger alltid nämnden att yttra sig över den enskildes behov och hälsotillstånd och om dessa uppfyller föräldrabalkens krav för anordnande av god man eller förvaltare. Under perioden 2021-01-01--2021-10-31 har 1085 förelägganden inkommit från tingsrätterna gällande ansökningar om ställföreträdarskap.

Beslut om anordnande av god man enligt FB 11:4 eller förvaltare enligt FB 11:7 fattas av tingsrätten. När socialtjänsten eller hälso- och sjukvården ser att en person har behov av en god man eller förvaltare ska myndigheten göra en anmälan om behov av ställföreträdare till överförmyndarnämnden. En anmälan om behov av god man eller förvaltare kan göras av vem som helst i den enskildes närhet. När en anmälan kommer in till nämnden ska nämnden utreda ärendet och, om kriterierna är uppfyllda, göra en ansökan om god man eller förvaltare till

tingsrätten. Under perioden 2021-01-01 -- 2021-10-31 har 342 anmälningar om behov av ställföreträdarskap enligt FB 11:4 och 11:7 inkommit till förvaltningen.

Ett beslut om förvaltarskap enligt FB 11:7 är en mycket ingripande åtgärd och får endast anordnas om behovet inte kan tillgodoses på ett mindre ingripande sätt. Det ska finnas en konkret risk för den enskilde för att ett förvaltarskap ska få anordnas. Förvaltningen kommer att fortsätta förbättra rutiner och checklistor gällande yttranden och ansökan om förvaltarskap för att öka samsynen hos handläggarna samt rättssäkerheten för den enskilde.

Ansökningar och anmälningar som ännu inte avgjorts: Den 31 oktober 2021 hade förvaltningen 160 ärenden där det kommit in en anmälan om behov av god man eller förvaltare som ännu inte har blivit färdighandlagda. Den 31 oktober hade förvaltningen 495 ärenden där tingsrätten har förelagt förvaltningen att yttra sig. 549 ärenden väntar på beslut hos tingsrätten. Under perioden 2021-01-01 har 442 beslut fattats om anordnande av god man eller förvaltare. I de ärenden där handläggning ännu pågår har förvaltningen inte fått in all utredning gällande samtycke, behovet av ställföreträdare eller vilket hälsotillstånd den enskilde har. Det kan också vara så att nämnden ännu inte har hittat en lämplig person till uppdraget som ställföreträdare.

Interimistiska ärenden

Om behovet av ställföreträdare är akut kan rätten besluta om ett interimistiskt anordnande av god man eller förvaltare i avvaktan på utredning och beslut som gäller tillsvidare. Brådskande och interimistiska ansökningar/anmälningar om god man eller förvaltare ska handläggas snarast möjligt. En ansvarig handläggare utses veckovis för dessa ärenden.

Rekrytering av ställföreträdare för vuxna

Förvaltningen ska fortsätta med en långsiktig plan för rekrytering och kontroll av gode män, förvaltare och särskilda vårdnadshavare, samt se över hur rekrytering och kontroll kan utvecklas. Förvaltningen hade den 31 oktober 2021 405 ärenden att rekrytera i. Drygt hälften bedöms ha behov av en professionell ställföreträdare, det vill säga att uppdraget är alltför krävande för en ideellt arbetande ställföreträdare.

Ett ärende ligger för rekrytering när anmälan eller ansökan om ställföreträdare är färdigutredd och ett behov av ställföreträdare är konstaterat. De äldsta ärendena prioriteras i rekryteringsarbetet. Ett internetbaserat rekryteringsverktyg som heter Recruto används. Först får den sökande genomföra ett kunskapstest på webben. Om den sökande klarar testet sker en lämplighetsprövning av den sökande genom att en kreditupplysning görs liksom en kontroll i belastningsregistret. Därefter kontrolleras att de själva inte har förvaltare. Slutligen måste den sökande genomgå en introduktion och slutgiltig bedömning.

Begäran om entledigande och byten

Förvaltningen beräknar att få in ungefär 680 ärenden gällande byte av ställföreträdare under 2022.

Bytes- och klagomålsärenden fördelas enligt följande: 70 procent av ärendena är begäran om entledigande från ställföreträdare som inte vill fortsätta som god man eller förvaltare eller inte kan på grund av sjukdom. Av bytesärendena utgör 20 procent ansökan om byte från huvud-

mannen själv eller dennes anhöriga och 10 procent av ärendena är klagomål från personer som inte är parter i ärendet, exempelvis socialtjänst, myndigheter och oroliga medmänniskor.

Beslut om byte av förvaltare och gode män i otvistiga ärenden har en kort handlägningsprocess, i dessa ärenden kan beslut fattas på tjänstemannanivå. Beslut i så kallade tvistiga ärenden, där någon part motsätter sig bytet, har en längre process på grund av att de måste beslutas av nämnden. Förvaltningen kan också besluta att skriva av anmälningar om byte från en obehörig sökande om det efter utredning bedöms att det inte finns skäl att entlediga ställföreträdaren.

/Förutom byten efter ansökan från ställföreträdare, behörig sökande eller på grund av klagomål sker även ett stort antal byten efter att nämnden i sin tillsyn kommit fram till att en ställföreträdare ska entledigas från sitt uppdrag. Nämnden kontrollerar årligen samtliga ställföreträdare genom kreditupplysning och utdrag ur polisens belastningsregister. Ställföreträdare som har betalningsanmärkningar eller finns i belastningsregistret entledigas av nämnden. Andra exempel på skäl till entledigande på nämndens initiativ är när ställföreträdare inte lämnar in redovisning i tid, när ställföreträdare inte hör samman nämndens begäran om uppgifter eller när ställföreträdare av andra skäl inte kan betraktas som lämpliga att fortsätta sina uppdrag.

Socialtjänsten har tillsammans med överförmyndarnämnden det övergripande ansvaret för ensamkommande barn och hur deras situation och stöd är under deras vistelse i kommunen. Det är av betydande vikt för barnet att båda dessa aktörer är klara över sitt ansvarsområde och att detta uppfylls. Det är också viktigt att det finns en tydlighet i var gränsen går mellan uppdragen. Där överlämningar och informationsutbyte behövs mellan dessa parter, ska det vara tydligt hur och när dessa ska ske.

I Stockholm finns tretton stadsdelsnämnder som har utrednings- och omsorgsansvar för barnen medan det endast finns en överförmyndarnämnd som ska svara för behovet av gode män från alla barn som hanteras av dessa tretton stadsdelsnämnder.

Föräldraförvaltning

Inom en månad efter det att ett barns tillgångar överstiger åtta basbelopp (394 400kr år 2022) eller att barnet har tillgångar som ska stå under överförmyndarkontroll ska förmyndaren/förmyndarna ge in en förteckning över egendomen. Detsamma gäller om barnet äger fast egendom som ett hus eller har nyttjanderätt till fast egendom.

Vissa utbetalningar ska enligt lag sättas in på spärrat konto. Följande utbetalningar ska alltid sättas in på ett spärrat konto hos en bank eller ett kreditmarknadsbolag med uppgift om att pengarna inte får tas ut utan tillstånd från överförmyndaren. Det gäller om beloppet uppgår till minst ett prisbasbelopp (49 300 kr för 2022) eller om det finns ett villkor om överförmyndarkontroll:

- utbetalning på grund av arv eller testamente
- försäkringsersättning till barnet
- utbetalning från ett individuellt pensionssparkonto (IPS)
- brottsskadeersättning

- skadestånd enligt skollagen
- skadeståndsersättning från staten.

Den som gör utbetalningen måste meddela både föräldrarna och överförmyndaren. Att ett konto är spärrat innebär att föräldrarna inte kan ta ut pengar utan samtycke från överförmyndaren.

Förvaltningens tillsyn syftar till att säkerställa att barnets tillgångar används till barnets bästa i enlighet med lagens krav.

Ensamkommande barn

I första skedet är barn som kommer till Sverige utan föräldrar ett ensamkommande barn som söker asyl, även kallat ensamkommande barn (EKB). I andra skedet har barnet permanent eller tillfälligt uppehållstillstånd, PUT (permanent uppehållstillstånd) eller TUT (tillfälligt uppehållstillstånd). I tredje skedet om barnet fått ett tillstånd i Sverige ska en särskild förordnad vårdnadshavare utses av tingsrätten, även kallat SFV. Uppdraget att ansöka om detta till tingsrätten åligger socialförvaltningen i den kommun där barnet är folkbokfört. Överförmyndarförvaltningen har i uppdrag att stötta vid rekrytering samt att betala ut arvode till särskild förordnad vårdnadshavare.

Frågan om ansvarig kommun för att ansöka till tingsrätten är klar enligt föräldrabalken. Frågan om vilken kommun som ska betala arvodeskostnaderna tolkas ändå olika mellan kommuner och ger upphov till diskussion. I Stockholms stad finns en uppgörelse sedan 2015 om att överförmyndarförvaltningen ska arvoda och socialtjänsten ansöka till tingsrätten om en särskild förordnad vårdnadshavare till barnet. De frågor som uppkommer kring arvode gäller de barn som är anvisade till Stockholms stad men placeras i annan kommun. Flera kommuner vill vid dessa tillfällen att Stockholms stad ska stå för kostnaden, vilket skiljer sig från den tolkning staden gör. Socialtjänsten har ansvaret att ansöka till tingsrätten om en särskild förordnad vårdnadshavare för dessa barn.

Förvaltningen har 200 aktiva tillsynsärenden och drygt 15 som är under avslutande, det vill säga sammanlagt drygt 215 ärenden att hantera. Under tredje kvartalet noterade förvaltning en svag ökning av antalet inkommande EKB-ärenden. Bedömningen är att antalet inkommande ärenden kan komma att fortsätta att öka i takt med att världen lättar på Covid-19 restriktionerna. Förvaltningens bedömning är att det inkommande antalet redovisningar att granska i ärenden rörande ensamkommande barn kommer att uppgå till drygt 300 under 2022. Gode män för ensamkommande barn lämnar in redovisningar två gånger per år till skillnad från övriga gode män som lämnar in redovisning en gång per år.

Förvaltningen har som mål att behålla kompetens för att kunna ha en beredskap om inströmningen av barn skulle öka igen.

Vid anmälan om god man för ensamkommande barn ska beslut fattas inom 14 dagar från ankomst.

Gamla ärenden

Förvaltningen måste bli bättre på att följa upp gamla ärenden. Det handlar om registervård och om att avsluta ärenden. Det handlar också om att bevaka och ständigt driva ärenden

framåt. Inget ärende får ligga utan åtgärd för länge. De äldsta ärenden måste följas upp kontinuerligt.

Samarbete med stadsdelsnämnderna, socialnämnden och äldrenämnden

Kunskapen om överförmyndarnämndens verksamhetsområde är bristfällig och behöver bli bättre. Förvaltningen fortsätter sitt arbete med att informera i första hand enhetschefer för biståndsbedömare och socialsekreterare inom stadsdelsförvaltningarna. Socialförvaltningens dödsboutredare är en annan grupp som är viktig att samarbeta med. Syftet är att minska felaktiga förväntningar på ställföreträdare, få en smidigare process vid anmälningar om behov av ställföreträdare och genom samverkan öka effektiviteten.

Samarbete med domstolarna

Förvaltningen kommer under året att satsa på en ökad samverkan med domstolarna. Inom flera områden finns en utvecklingspotential som kan leda till ett mer värdeskapande arbetssätt hos såväl förvaltningen som domstolarna. Förvaltningen har samarbete med tre domstolar i länet och har utsett en kontaktperson per domstol för samordning. Förvaltningen kommer under året att se över de ärenden där förelägganden kommer från domstolarna. Syftet är att försäkra sig om att förvaltningen endast arbetar med sådana ärenden som det är förvaltningens uppdrag att hantera. Förvaltningen kommer att arbeta med en tydlig gränssättning gentemot domstolarna. Förvaltningen har noterat att det finns ett stort antal ärenden som lämnas över till förvaltningen från domstolarna trots att det ingår i domstolarnas ansvarsområde att handlägga ärendena. Det är en stor utmaning för förvaltningen att hantera denna volym av ärenden och det är därför viktigt att få till ett fungerande samarbete med domstolarna.

Samarbete med Migrationsverket, länsstyrelsen, andra överförmyndarförvaltningar med flera

Förvaltningen ska fortsätta att utveckla samverkan med övriga aktörer, exempelvis Migrationsverket, Sveriges Kommuner och Regioner, Stor sthlm, länsstyrelsen, domstolar samt övriga överförmyndarnämnder för att säkerställa informationsöverföring, jämförelser av kvalitet, en likformig bedömning vid arvodering och ärendehandläggning samt stöd vid budget- och prognosarbete.

Förvaltningen medverkar två gånger per år i länsträffar med Stockholms läns överförmyndarförvaltningar, dels i ett nätverk för förvaltningschefer och dels i ett nätverk kring ensamkommande barn samt stadens barnrättsnätverk. Två gånger per år träffas förvaltningscheferna i överförmyndarförvaltningarna i landets större städer. En gång per år träffas representanter för i stort sett samtliga överförmyndarförvaltningar i landet på föreningen Sveriges överförmyndares studiedagar.

Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Förvaltningen utgår från stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023 vid planeringen av verksamheten. Målet är att alla ska ha tillgång till och kunna delta på lika villkor i samhällets gemenskap. Hela överförmyndarverksamheten syftar till att huvudmännen med stöd av sina ställföreträdare ska få den hjälp och det stöd som krävs för att man så långt som möjligt kunna delta i samhällsgemenskapen. Flertalet

av nämndens indikatorer och aktiviteter syftar till att nå detta mål.

Förväntat resultat

Att handläggningen sker på ett rättssäkert sätt.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Överklaganden hanteras och skickas till tingsrätten inom fem dagar	100 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
All personal ska under året utbildas i förvaltningslagen	2022-01-01	2022-12-31
Nämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen verka för att nämndens nationella ansvar, när så är möjligt, överförs till lämplig statlig myndighet	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: Nämnden ska vara tillgänglig och ge bra service

Beskrivning

Förvaltningen ska bli mer tillgänglig via mejl och telefon samt ge ställföreträdare, anhöriga och andra intressenter en förbättrad service i form av exempelvis kortare handläggningstider, snabbare svar och ett gott bemötande

Förväntat resultat

Antalet klagomål som gäller förvaltningens tillgänglighet och service minskar.

Kommentar

Information på hemsidan

Informationen kommer att utvecklas under 2022. Möjligheten att ytterligare utveckla informationen på hemsidan med diverse instruktionsfilmer, föreläsningar och tester ska undersökas. Staden har upphandlat ny kommunikationsbyrå som först måste kontaktas.

Kontaktcenter

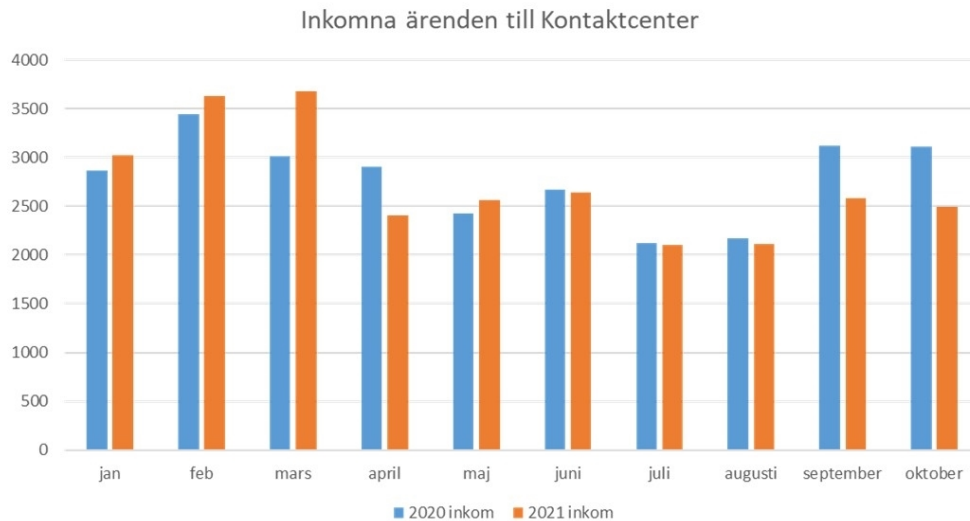
Kontaktcenter är överförmyndarförvaltningens främsta kontaktyta mot bland annat allmänhet och ställföreträdare samt gentemot andra myndigheter. Syftet är att den som ringer ska få svar direkt och få rätt information från början. Kontaktcenter löser cirka 80 procent av inkommande ärenden. Frågor som inte kan lösas av Kontaktcenter kan antingen kopplas fram till förvaltningen eller skickas till förvaltningen som ett e-postmeddelande. Förvaltningen ska under 2022 förbättra sin tillgänglighet genom att i större utsträckning än tidigare kunna ge en snabb återkoppling. Den utlovade tiden för återkoppling sänkt från fem till fyra dagar.

Kontaktcenter för statistik som följs upp noga av förvaltningen. Detta görs för att kunna förbättra informationen på hemsida, blanketter och i förvaltningens mallar och brev.

Till Kontaktcenter ringer huvudmän, ställföreträdare, anhöriga, närstående, anställda i olika kommuner och landsting, polisen, försäkringsbolag, banker, andra överförmyndarförvaltningar, tingsrätter, juristbyråer, fastighetsägare, bostadsrätts- och hyresgästföreningar, mäk-

lare, grannar och bekanta etc.

Antal ärende till Kontaktcenter över tid:

Förväntat resultat

Antalet klagomål som gäller förvaltningens tillgänglighet och service minskar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel frågor som inkommer via mejl som besvaras inom fyra arbetsdagar	80 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska öka tillgängligheten till förvaltningen för tingsrätterna.	2022-01-01	2022-12-31
Utbilda personalen i att hantera svåra samtal	2022-01-01	2022-12-31
Utbilda personalen vid Kontaktcenter för att höja kompetensen	2022-01-01	2022-12-31
Vidareutbilda personalen i service och bemötande	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: Nämnden ska öka barns delaktighet utifrån mognad och förutsättningar

Beskrivning

Förvaltningen ska utveckla sina rutiner och öka kompetensen bland handläggarna för att i handläggningen, där så är relevant göra barnet delaktigt

Förväntat resultat

Barn ska i större utsträckning vara delaktiga inför beslut som rör dem direkt eller indirekt.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Alla anställda ska erbjudas utbildning i hur man kan göra barn delaktiga inför beslut	100 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Nämnden ska nätverka med stadens socialtjänster för att öka kompetensen om ställföreträdarskap för barn	2022-01-01	2022-12-31
Nämnden ska ta fram ett informationsblad till barn om vad som gäller för minderårig att driva näring.	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: Stockholm ska ha kompetenta ställföreträdare

Beskrivning

Förvaltningen fortsätter att utbilda ställföreträdare, befintliga såväl som presumtiva.

Förväntat resultat

Ställföreträdare har erforderlig kompetens för sitt uppdrag, i utövandet och i sin redovisning till förvaltningen.

Kommentar

Förvaltningen ska fortsätta arbetet med att se över hur utbildningen av gode män kan förbättras med fokus på effektiva utbildningsinsatser. Ställföreträdarna kommer under 2022 att erbjudas både fysiska och digitala utbildningar för att öka sin kompetens, bredda sina kunskapsområden och bli säkrare i uppdraget gentemot huvudmannen.

Nämnden ger ett bidrag till Stockholms läns god mans- och förvaltarförening 2022, bland annat för att de ska ordna ett stort antal kurser för sina medlemmar.

Förvaltningen ska samarbeta med relevanta aktörer så att även ideella krafter tas tillvara samt fortsätta den dialog som inletts med funktionshinderrådet. Förvaltningen har mycket positiva erfarenheter av funktionshinderrådet som är väldigt engagerade i, och berörda av, förvaltningens verksamhet.

Förvaltningen ska samverka med civilsamhället i arbetet med rekrytering av ställföreträdare. Det kan till exempel handla om politiska partier, religiösa samfund, pensionärsorganisationer, föreningar med flera.

Förvaltningen har en långsiktig plan för rekrytering och kontroll av gode män, förvaltare och särskilda vårdnadshavare, samt ser över hur rekrytering och kontroll kan utvecklas. Här kommer införandet av en förvaltarenhet och upphandling av "förmedling av och stöd till ställföreträdare" att spela en helt avgörande roll. Förvaltningen ska bistå arbetsmarknadsförvaltningen inrättandet av stadens förvaltarenhet. En kampanj för att rekrytera ställföreträdare har genom-

förts i november 2021 och minst ytterligare en kampanj ska genomföras 2022. Därutöver undersöks möjligheten att rekrytera ställföreträdare på andra sätt än via kampanjer.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att se över hur utbildningarna av gode män kan förbättras med fokus på effektiva utbildningsinsatser. Ett antal utbildningar planeras under 2022 i hur redovisningar ska fyllas i, i skuldsanering och hur man hjälper huvudmän med knappa ekonomiska resurser, utbildning för anhöriga ställföreträdare, utbildning för förvaltare m.m.

Jämställdhet med mera

Det är lämplighet och kompetens som avgör om en person får bli ställföreträdare. All personal har deltagit i diskussioner på APT-möte om vikten av att inte låta faktorer som kön, könsöverskridande identitet, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, religion, ålder eller funktionsnedsättning påverka om en person får bli ställföreträdare.

Förväntat resultat

Ställföreträdare har erforderlig kompetens för sitt uppdrag, i utövandet och i sin redovisning till förvaltningen.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel ställföreträdare för vuxna som erbjudits kompetensutveckling	100 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Nämnden ska driva fler rekryteringskampanjer för rekrytering av ställföreträdare med olika metoder och utvärdera utfall	2022-01-01	2022-12-31
Nämnden ska fortsätta arbetet med att se över hur utbildningen av gode män förbättras med fokus på effektiva utbildningsinsatser.	2022-01-01	2022-12-31
Nämnden ska samarbeta med relevanta aktörer så att även ideella krafter tas tillvara samt fortsätta den dialog som inletts med funktionshindersrådet.	2022-01-01	2022-12-31
Nämnden ska samverka med andra myndigheter och civilsamhället	2022-01-01	2022-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

Nämnden ansvarar för att personer som av olika skäl behöver stöd i sin livsföring får det i form av till exempel en god man eller en förvaltare. Nämnden rekryterar, utbildar, arvoderar och utövar tillsyn över ställföreträdare. Möjligheten att få en ställföreträdare är viktig för att äldre ska få en trygg ålderdom och en äldreomsorg av god kvalitet. Därmed bidrar överförmyndarnämnden till att äldres tillvaro präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande. Arbetet knyter an till stadens "strategi för en äldrevänlig stad" och "Stockholm - äldrevänlig stad, basmätning".

Äldre är en av de främsta målgrupperna för nämndens verksamhet och flera mål, indikatorer och aktiviteter syftar till att tillgodose äldres behov av ställföreträdare. Det är dock i första hand behovet av ställföreträdare som avgör, inte ålder.

Det är viktigt att ställföreträdare som möter äldre har kunskap om de behov som särskilt berör

äldre. Det gäller till exempel behov som beror på demens och ålderdomssvaghet.

Nämnden ansvarar för att personer som av olika skäl behöver stöd i sin livsföring får det i form av till exempel en god man eller en förvaltare. Nämnden rekryterar, utbildar, arvoderar och utövar tillsyn över ställföreträdare. Möjligheten att få en ställföreträdare är viktig för att äldre ska få en trygg ålderdom och en äldreomsorg av god kvalitet. Därmed bidrar överförmyndarnämnden till att äldres tillvaro präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande. Arbetet knyter an till stadens "strategi för en äldrevänlig stad" och "Stockholm - äldrevänlig stad, basmätning".

Äldre är en av de främsta målgrupperna för nämndens verksamhet och flera mål, indikatorer och aktiviteter syftar till att tillgodose äldres behov av ställföreträdare. Det är dock i första hand behovet av ställföreträdare som avgör, inte ålder.

Det är viktigt att ställföreträdare som möter äldre har kunskap om de behov som särskilt berör äldre. Det gäller till exempel behov som beror på demens och ålderdomssvaghet.

Nämndmål: Med stöd av en god man eller förvaltare ska äldre ges en trygg livssituation

Beskrivning

En stor andel av huvudmännen är äldre personer, som genom en ställföreträdare kan ges en trygghet i vardagen.

Förväntat resultat

Gode män och förvaltare ska ha den kompetens som de behöver för att öka tryggheten för äldre huvudmän.

Kommentar

Förvaltningen ska under 2022 vidareutveckla samarbetet med Demensförbundet och pensionsorganisationerna. Syftet är både att sprida kunskap om överförmyndarförvaltningens verksamhet och få in synpunkter på hur verksamheten kan utvecklas. Målet är också att värva fler seniora ställföreträdare.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel ställföreträdare som erbjudits utbildning om demens och ålderdomssvaghet	100 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Nämnden ska möjliggöra att nischade utbildningar för gode män erbjuds, till exempel om demens	2022-01-01	2022-12-31

KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Nämnden är beredd att möta en utveckling mot fler stockholmare och en äldre befolkning. Mellan 1-2 procent av befolkningen har erfarenhetsmässigt behov av en ställföreträdare. Ju äldre befolkning desto fler behöver ställföreträdare. En välfungerande överförmyndarverksamhet är nämndens bidrag till en dynamisk storstad med hög tillväxt.

Nämnden ansvarar för att bidra till att staden når högt ställda miljömål. Det handlar om sopsortering, spara energi, köpa miljöcertifierade produkter och att åka kollektivt.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

Nämnden följer stadens riktlinjer i "Näringslivspolicy för Stockholms stad" där staden stakar ut riktlinjer och mål för hur synsätt samt arbetssätt inom staden långsiktigt kan utvecklas så att innovation, utveckling, näringsliv och tillväxt främjas på bästa sätt.

Nämnden beslutar om underåriga ska få starta företag. Den bedömningen utgår från en positiv syn på eget företagande. Det är viktigt att tillvarata ungas vilja att starta företag och stimulera deras initiativtagningsförmåga. Samtidigt är det viktigt att försäkra sig om att den underåriga inte blir utnyttjad och inte riskerar att skuldsätta sig och hamna i svårigheter för att man inte fullföljt sina skyldigheter gentemot anställda och myndigheter.

Nämndens verksamhet i övrigt är inriktad mot hjälpbehövande individer. Nämnden bedriver ingen verksamhet gentemot företag. Nämnden upphandlar dock städning och anlitar ett företag som tillhandahåller professionella ställföreträdare. Det senare är en verksamhet som upphandlas av arbetsmarknadsnämnden under 2021.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Överförmyndarnämnden bidrar till stadens mål om att vara en hållbar stad med god livsmiljö genom att handla och agera på ett miljömässigt hållbart sätt. Det innebär bland annat att resa

hållbart, köpa miljömärkta varor och tjänster och källsortera så många fraktioner som det för närvarande finns förutsättningar för. Det är nämndens bidrag till att staden når målen i Stockholms stads miljöprogram 2020-2023 och Handlingsplan för fossilfritt Stockholm 2040.

Nämndmål: Nämnden bidrar till målet genom att i så hög utsträckning som möjligt köpa miljöcertifierade varor och tjänster

Förväntat resultat

Material och varor som inhandlas ska vara kravmärkta eller på annat sätt miljögodkända, tjänster ska vara miljöcertifierade.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Självskattad andel av nämndens inköp av varor och tjänster som är miljöcertifierade	90 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Nämnden ska förebygga att avfall uppstår och verka för att en större andel produkter och material återanvänds genom att källsortera och återvinna samt använda stadens system för återbruk av kontorsmaterial	2022-01-01	2022-12-31
Utbilda personal som gör mindre inköp om vikten av att välja miljövänliga varor och tjänster	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: Nämndens pappersförbrukning ska minska jämfört med föregående år

Förväntat resultat

Nämnden minskar nyttjandet av papper då information digitaliseras

Kommentar

Förvaltningen har en omfattande förbrukning av papper och kuvert då utskick fortfarande i stor utsträckning sker med vanlig post. År 2022 ska ett ärendehanteringssystem driftsättas. Detta bör på sikt innebära en betydande minskning av förvaltningens pappersförbrukning.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
100% av nämndens användning av pappersbroschyrer ersätts med digital information	100 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Verka för minskad energianvändning genom att digitalisera nämndens broschyr "Välkommen som god man"	2022-01-01	2022-12-31

KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Överförmyndarnämndens verksamhet är kostnadseffektiv i den meningen att den bygger på att stockholmare mot en blygsam ersättning ställer upp för sina medmänniskor. Nämnden bidrar på så sätt till att Stockholm också i framtiden har en hållbar ekonomi.

Antalet invånare i Stockholm beräknas öka kraftigt under kommande år. Då andelen i befolkningen som har behov av ställföreträdare utgör mellan 1 och 2 procent förväntas behovet av ställföreträdare öka i samma takt som befolkningsökningen.

Nämndens kostnader för arvoden till ställföreträdare påverkas av hur stor andel av huvudmännen som kan betala ställföreträdarnas arvoden själva och arvodenas storlek. Om antalet huvudmän med mycket begränsade ekonomiska resurser ökar leder det till att stadens kostnader för arvoden ökar.

Kostnaderna för nämndens nationella uppdrag påverkas av hur många ensamkommande barn som avviker från landets 290 kommuner. Kostnaderna påverkas också av hur många svenskar i andra länder som inte är folkbokförda i någon kommun som behöver stöd av en ställföreträdare samt hur många som har en ställföreträdare som nämnden idkar tillsyn över. Antalet ensamkommande barn minskar nu i hela landet liksom de barn som avviker medan antalet svenskar som bor i andra länder ökar.

Kommunfullmäktige har i budget för 2021 beslutat att nämnden ska bistå arbetsmarknadsnämnden med inrättande av stadens förvaltarenhet. Beslutet kommer att leda till att stadens kostnader ökar. Det beror på att fler får ställföreträdare än idag och att kostnaderna för professionella ställföreträdare som tar särskilt krävande ärenden är högre än för ideellt arbetande. Hur mycket överförmyndarnämndens kostnader ökar påverkas av vilken ekonomisk fördelningsmodell staden väljer för kostnader som rör professionella ställföreträdare. Nämnden arvoderar både ideellt arbetande och professionella ställföreträdare.

Att vara god man eller förvaltare är i grunden ett ideellt uppdrag med en symbolisk ersättning som inte på något sätt motsvarar en lön. Många ställföreträdare gör dessutom mycket mer än vad som egentligen ingår i uppdraget. Om ställföreträdarsystemet skulle sluta att fungera skulle en stor mängd arbetsuppgifter behöva flyttas till andra samhällsorgan, som till exempel socialtjänsten, med stora kostnadsökningar som följd. Överförmyndarverksamheten kan med det perspektivet betraktas som synnerligen kostnadseffektiv.

Som ett led i att medverka till att forma en innovativ storstad för framtiden upphandlar nämnden ett nytt ärendehanteringssystem som ska införas i slutet av 2022. Målet är att ärendena ska komma in digitalt, handläggas digitalt och arkiveras digitalt 2023 - 2024. När detta fungerar finns det möjlighet att höja kvaliteten och effektivisera arbetet betydligt. Det bör leda till lägre kostnader, och en effektivare verksamhet och därmed bidrar nämnden till en ekonomiskt hållbar storstad. Till detta bidrar även nämndens arbete med att fortsatt se över sina ärendeprocesser och verksamhetens organisation. Nämnden bidrar på detta sätt till att Stockholm utvecklas till en innovativ storstad för framtiden.

Regeringen har våren 2021 presenterat resultatet från en utredning med namnet "Ställföreträ-

dare att lita på - en översyn av reglerna om gode män". Stockholms stad har i en remiss yttrat sig över utredningens förslag hösten 2021. Om utredningens förslag genomförs påverkas överförmyndarnämndens verksamhet i grunden och därmed även stadens kostnader. Det beror bl.a. på att utredningen föreslår att ansvar flyttas från tingsrätterna till kommunernas överförmyndare och att överförmyndarna föreslås få ett utökat ansvar för att utbilda ställföreträdare. Enligt Sveriges kommuner och regioner skulle ärendemängden i så fall öka med 20-30 % för kommunernas överförmyndare.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar		100 %	Tertial
Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar		100 %	Tertial
Nämndens prognossäkerhet T2		+/- 1 %	År

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Använda skattemedel effektivt

Nämnden ska arbeta rättssäkert, effektivt och med stockholmarnas bästa för ögonen. Verksamheten ska präglas av ett närvarande ledarskap, effektiv handläggning och en god arbetsmiljö. Nämnden har arbetat mycket med den fysiska och psykosociala arbetsmiljön under 2021 och kommer att fortsätta detta arbete 2022.

Internationella sammanhang och samverkansytor

Ställföreträdarskap är organiserat på olika sätt i olika länder. Lagstiftningarna är inte harmoniserade vare sig globalt, inom europeiska gemenskapen eller inom Norden. Det finns inga internationella organ för samverkan kring ställföreträdarskap mer än i viss mån europeiska unionen. Det finns ingen myndighet i Sverige som samordnar arbetet med ställföreträdarskap och företräder Sverige internationellt i förmyndarskapsärenden mer än i viss mån utrikesdepartementet. Det finns ingen internationell organisation som arbetar med förmyndarskapsfrågor som nämnden skulle kunna gå med i.

Överförmyndarnämnden har idag inget internationellt samarbete utöver ett visst utbyte med våra nordiska grannländer när det gäller studiebesök. Ett internationellt samarbete skulle dock behöva utvecklas för att nämnden på ett bättre sätt ska kunna uppfylla sitt nationella ansvar för internationella förmyndarskapsärenden.

Överförmyndarnämnden i Stockholm har ett nationellt ansvar i vissa förmyndarskapsfrågor. Om god man har förordnats enligt 11 kap. 3 § FB vid utredning av ett dödsbo, utövas tillsynen av överförmyndaren för den kommun där den avlidne hade sin hemvist. Är det i övrigt fråga om godmanskap enligt 11 kap. 3 §, utövas tillsynen av överförmyndaren för den kommun där den gode mannen är folkbokförd. Om det inte finns någon behörig överförmyndare

enligt dessa bestämmelser, utövas tillsynen av överförmyndaren för Stockholms kommun. Därför ansvarar nämnden bland annat för ensamkommande barn som avviker från landets samtliga 290 kommuner och för svenskar som bor i andra länder och inte är folkbokförda i någon kommun.

Nämnden har 2020 och 2021 av Länsstyrelsen i Stockholm begärt tillsynsvägledning i internationella förmynderskapsärenden. Nämnden har också begärt extra tillsyn av länsstyrelsen av dessa ärenden. Syftet är att säkerställa att nämnden handlägger internationella förmynderskapsärenden på rätt sätt. Länsstyrelsen har hittills inte haft möjlighet att tillgodose dessa behov.

Samverkan inom Stockholms stad

Nämnden har ett behov av att samverka främst med socialnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna. Samverkansbehovet rör utbildning av ställföreträdare och utbildning av biståndshandläggare och annan personal som kommer i kontakt med huvudmän och ställföreträdare. Det finns även ett behov av samverkan kring ensamkommande barn. Pandemin har inneburit att de flesta utbildningar och möten ställts in. Det finns därför ett uppdämt behov av att under 2022 återuppta detta arbete.

Personal och arbetsmiljö

Nämnden ska fortsätta arbetet med att systematiskt förbättra arbetssituationen och arbetsmiljön för anställda, med målet att nämnden ska vara en dynamisk, professionell och uppskattad arbetsplats.

Sista oktober 2021 hade nämnden 66 tillsvidareanställda på heltid varav 3,5 tjänster går till digitaliseringsprojektet, sju är föräldralediga var av fem på heltid och två på deltid, två är tjänstlediga var av en för att skriva en doktorsavhandling och en för att arbeta med ett politiskt uppdrag. En person är sjukskriven på heltid med rehabiliteringsplan. Det innebär att 54,5 anställda är på plats och handlägger ärenden. Därutöver har förvaltningen en visstidsanställd och fyra timanställda. Totalt är det 71 anställda varav 47 är kvinnor och 24 är män.

Insatserna som syftar till att förbättra arbetsmiljön 2022 handlar bland annat om:

- Tydligare prioriteringar från nämnd och chefer.
- Ett närvarande och stödjande ledarskap.
- Satsning på kompetensutveckling.
- Utveckling av rutiner, mallar och handläggarstöd.
- Ett fortsatt arbete med förvaltningens jämställdhets- och mångfaldsplan i arbetsmiljögruppen så att förvaltningen är en inkluderande arbetsplats där varje medarbetare känner sig respekterad, delaktig och uppskattad.
- Företagshälsovården nyttjas för stöd att förhindra sjukdom och för stöd till sjuka.

Personalen uppmuntras att använda sin friskvårdstimme och friskvårdsbidraget. Nämnden samarbetar med företagshälsovården och vid sjukskrivning erbjuds kontakt med företagshälsovården för samtal och eventuell behandling.

Arbetsmiljöverkets föreskrifter om organisatorisk och social arbetsmiljö har som mål att minska den arbetsrelaterade ohälsan och ställer tydliga krav på arbetsgivaren när det gäller ar-

betsbelastning, arbetstider och kränkande särbehandling.

Överförmyndarförvaltningen strävar efter att medarbetarna ska känna sig friska och motive-
rade. En viktig del i detta arbete är satsningen på friskvård. Personalen uppmuntras att an-
vända sin friskvårdstimme och sitt friskvårdsbidrag. Det har också skapats en Friskvårdsgrupp
under oktober som erbjuder olika riskvårdaktiviteter.

I februari genomförs stadens medarbetarenkät. Resultatet följs upp med handlingsplaner på
respektive enhet under våren och förbättringsområden bearbetas i arbetsmiljögruppen samt på
enhetsmöten och arbetsplatsträffar.

Arbetet med att förbättra arbetsmiljön ska genomföras i nära samarbete med nämndens fack-
liga organisationer, förvaltningsgrupp och arbetsmiljögrupp. Arbetet ska förankras på enhets-
möten och arbetsplatsträffar.

En viktig uppgift är att förhindra att personal drabbas av hot och våld. Allmänheten har inte
tillgång till nämndens lokaler, som hålls låsta. Vid behov ska det vara två personer med vid
varje besök. Vid behov anlitas vakter. Ett särskilt besöksrum finns som syftar till att öka sä-
kerheten vid besök som gäller exempelvis insyn i akt. Myndighetsbrevlåda och myndighetens
officiella e-postadress och telefoner ska i möjligaste mån användas. Hot ska alltid polisanmä-
las. Chefer och företagshälsovård har i uppgift att ge stöd om någon drabbas av hot eller våld.

I *bilaga 4* redovisas nämndens kompetensförsörjningsplan. Den handlar dels om att kunna re-
krytera kvalificerad personal och dels om att kompetensutveckla befintlig personal.

Nämnden har en jämställdhets- och mångfaldsplan samt riktlinjer och rutiner för att motverka
kränkande särbehandling, den gäller 2019-2023. Ingen kränkande särbehandling, oavsett or-
sak, accepteras inom nämndens verksamhet. Vid rekrytering strävar nämnden efter en jämnare
könsfördelning utan att frångå krav på kompetens. Idag är 33 procent av personalen män och
66 procent kvinnor.

Lokaler

Nämndens lokaler är belägna på Vällingbyplan 2 i Vällingby centrum, nära till tunnelbana,
bussar och hela Vällingby centrum utbud av butiker med mera. Hyresvärd är idag Svenska
Bostäder AB. Staden har för avsikt att sälja Vällingby centrum. Kontorsarean är på 828 kvm.
Nämnden har ett hyreskontrakt som sträcker sig till 2024. Stockholms stad har ambitionen att
samla förvaltningar i kluster. Detta kan eventuellt komma att beröra överförmyndarförvalt-
ningen.

En mer ändamålsenlig organisation

Inga organisatoriska förändringar planeras under 2022. Nämnden strävar istället efter att ge
personalen stabilitet och trygghet. Under 2022 ska ett verksamhetssystem införas. Det kom-
mer att få konsekvenser för arbetssätt, bemanning och organisation. Det kan därför bli aktuellt
med någon form av organisationsförändring 2023.

Nyckeltal

Länsstyrelsen i Dalarna samlar varje år, i januari-februari, in nyckeltal från samtliga kommu-
ners överförmyndarverksamheter. Under våren presenteras statistiken på länsstyrelsens hem-

sida. Nämnden kommer i tertialrapport 1 att redovisa en jämförelse mellan landets större kommuner, baserad på länsstyrelsens siffror från 1 januari 2022.

Nämnden ska fortsätta arbetet med att ta fram metoder och nyckeltal för att mäta kvalitet, tillgänglighet, rättssäkerhet, effektivitet samt huvudmäns och ställföreträdarens uppfattning om verksamheten, på ett sätt som gör det möjligt att jämföra bakåt i tiden och med andra överförmyndarnämnder.

Internkontroll

Nämnden arbetar för att utveckla internkontrollen i syfte att säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande lagstiftning och kommunstyrelsens anvisningar och säkerställa att den är aktiv och integrerad i organisationen. I detta arbete beaktas särskilt kritik från granskningsmyndigheter såsom länsstyrelsen och justitieombudsmannen. Det är viktigt att säkerställa att upprättade rutiner följs och att utförd internkontroll dokumenteras och följs upp. Nämnden har nyligen tillsatt en anställning som verksamhetskontroller som ska bidra till att utveckla internkontrollen.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Aktivt Medskapandeindex	78	83	År
Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	100 %	93 %	År
Andel upphandlingar där marknaddialog har genomförts	100 %	Tas fram av nämnd/styrelse	År
Index Bra arbetsgivare	85	84	År
Sjukfrånvaro	5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
Sjukfrånvaro dag 1-14	1,6 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Nämndmål: En digitaliserad verksamhet ska ge bättre service och underlättar tillsynen

Beskrivning

Projektet Modernisering av sociala system fortsätter där målet är införandet av ett nytt verksamhetssystem.

Förväntat resultat

Förvaltningens service till ställföreträdare, huvudmän och andra intressenter har förbättrats och tillsynsarbetet underlättats genom införandet av eDok och nytt verksamhetssystem.

Kommentar

Införandet av ett ärendehanteringssystem är prioriterat under 2022. Under perioden 2023-

2024 ska förvaltningen gå från en helt pappersbaserad ärendehantering till en helt digital. Förhoppningen är att systemen ska ge stöd för styrning och uppföljning, öppna möjlighet för att automatisera viss handläggning, ge förvaltningen möjlighet att förbättra kvaliteten och underlätta tillsynen. Genom att huvudmän och ställföreträdare själva kan gå in och se statusen på sitt ärende förbättras servicen.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
100% av alla anställda har fått utbildning i nytt verksamhetssystem	100 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Nämnden ska arrangera arbetet med nämndens nationella uppdrag så att det är urskiljbart i kostnadsredovisningen	2022-01-01	2022-12-31
Nämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen undersöka möjligheterna att få statlig ersättning för nämndens nationella ansvar för ärenden rörande utvandrade personer	2022-01-01	2022-12-31
Nämnden ska upphandla samt implementera ett nytt verksamhetssystem för nämndens verksamhet	2022-01-01	2022-12-31
Nämnden ska utveckla den interna kontrollen i syfte att säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande lagstiftning och kommunstyrelsens anvisningar och säkerställa att den är aktiv och integrerad i organisationen. I detta arbete ska särskilt beaktas eventuell kritik från granskningsmyndigheter såsom länsstyrelsen och Justitieombudsmannen.	2022-01-01	2022-12-31
Nämnden ska fortsätta arbetet med att ta fram metoder och nyckeltal för att mäta kvalitet, tillgänglighet, bemötande, rättssäkerhet, effektivitet samt huvudmännens och ställföreträdarnas uppfattning om verksamheten, på ett sätt som gör det möjligt att jämföra bakåt i tiden och med andra överförmyndarnämnder i framförallt Stockholms län	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: En förbättrad och flexibel arbetsplats genom ett digitaliserat arbetssätt

Beskrivning

Genom införandet av ett digitalt ärendehanteringssystem ska flexibiliteten för nämndens anställda öka då arbetet i större utsträckning kan ske digitalt

Förväntat resultat

Ökad effektivitet och ökade möjligheter till flexibel arbetsplats

Kommentar

Moderna digitala arbetsmetoder ska på sikt leda till en bättre arbetsmiljö. Administrativa moment som utskrift, kopiering och insortering i akter försvinner. Mer tid kan ägnas åt kvalificerad handläggning och kommunikation. Möjligheten att arbeta hemma och på andra platser än arbetsplatsen ökar. Handläggare och registratorer får stöd i att göra rätt. Chefer får stöd i att bättre kunna styra och följa upp verksamheten.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andelen av nämndens processer som är tekniskt möjliga att hantearas helt digitalt är 50%	50		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Nämnden ska fortsätta arbetet med att systematiskt förbättra arbetssituationen och arbetsmiljön för de anställda, med målet att nämnden ska vara en dynamisk, professionell och uppskattad arbetsplats	2022-01-01	2022-12-31
Utbildning ska genomföras i flera steg i införandet av ärendehanteringssystem	2022-01-01	2022-12-31

Redovisning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Nämndens beviljades för år 2022 en budget på 66,8 mnkr, vilket innebär en ökning med 3,4 mnkr jämfört med budgeten för 2021 på 64,4 mnkr. 15,0 mnkr är avsatta till arvoden och 51,8 till nämnd samt förvaltning.

För arvodeskostnader som överstiger 15,0 mnkr har nämnden möjlighet att begära en budgetjustering. I fullmäktiges budget finns 15 mnkr reserverade i central medelsreserv, CM3, för arvoden. Nämnden ska i samband med tertialrapport 2 rapportera helårsprognos för arvodeskostnaderna, som ska ligga till grund för bedömningen om budgetjustering. I tertialrapport två 2021 begärde nämnden en budgetjustering med 9,5 mnkr. Det innebär en totalbudget på 72,9 mnkr.

Nämnden får inte kompensation för pris och löneökningar. Pris och löneökningar motsvarande 0,6 mnkr ska mötas av generella effektiviseringar. Den ökade tilldelningen ska användas till att korta handläggningstiderna och till förberedelse för digitalisering och digitalt stöd till ställföreträdare.

	Slutlig budget 2021	Prognos 2021	Budget 2021
Gemensamt, förvaltningen (inkl. nämnd)	48 400	48 400	51 800
Arvoden	20 000	20 000	15 000
Arvoden EKB	2 000	2 000	0
Arvoden PUT/TUT/SFV	2 500	2 500	0
Netto	72 900	72 900	66 800

I tertialrapport 2 år 2021 ansökte nämnden om en budgetjustering på 9,5 mnkr avseende prognostiserade förhöjda arvodeskostnader, vilket beviljades av kommunstyrelsen och gav en

slutlig budget på 72,9 mnkr, se specificerat i tabell ovan.

Arvodeskostnaderna delas upp i tre kategorier – arvoden till ställföreträdare, arvoden till asylsökande ensamkommande barn och arvoden till ensamkommande barn som har fått uppehållstillstånd.

	Slutlig budget 2021	Prognos 2021 31 oktober	Prognos avvikelse 2021
Gemensamt, förvaltningen (inkl. nämnd)	48 400	48 400	0
Arvoden	20 000	20 000	0
Arvoden EKB	2 000	2 000	0
Arvoden PUT/TUT/SFV	2 500	2 500	0
Netto	72 900	72 900	0

Nämnden uppvisar på budgetföljsamhet per 31 oktober.

Arvoden till ställföreträdare visar på ett fortsatt större underskott efter budgetjustering avseende redovisningsåret 2021. Den huvudsakliga orsaken är fortsatt att arvoden till externa ställföreträdare (företag), som fortsätter öka till antal, faktureras nämnden kvartalsvis under det innevarande redovisningsåret, medan den enskilde ställföreträdaren får sitt arvode året efter redovisningsåret. Här har nämnden för kunnat vidare fakturera i de fall där huvudmannen själv kan betala, det av nämnden beslutat arvode efter genomförd granskning, detta har under 2021 inneburit en inbetalning av arvoden med ca 300 tkr. Slutligen har en ökad handläggningsgrad inneburit att arvoden utbetalats tidigare än föregående år.

Vad gäller arvoden för hjälp till asylsökande ensamkommande barn kommer den verkliga arvodeskostnaden för 2020 sannolikt att överensstämma med budget efter justering. Huvudorsaken till årets resultat finns i det faktum att antalet barn har fortsatt minska under året.

Arvoden för ensamkommande barn med uppehållstillstånd beräknas också inrymmas inom budgeten.

Arvoden till ställföreträdare

Betalningsansvaret för arvodeskostnaden ligger i första hand hos huvudmannen om denne har tillräckligt utrymme i inkomst eller förmögenhet. Där huvudmannen inte kan betala övergår betalningsansvaret till nämnden. Kostnaden för arvoden till ställföreträdarna beror därmed på hur stor del som tillfaller nämndens betalningsansvar. Ytterligare en aspekt att ta hänsyn till i prognosarbetet är att antalet ärenden förväntas öka, om inte annat till följd av stadens befolkningsökning och att dess befolkning blir äldre.

Arvoden till ställföreträdare för asylsökande ensamkommande barn

Antalet asylsökande ensamkommande barn och ensamkommande barn med uppehållstillstånd

har även under 2021 fortsatt att minska något. Effekten av minskningen har märks i både gruppen asylsökande ensamkommande barn och ensamkommande barn med uppehållstillstånd.

Prognosarbetet för arvoden för asylsökande ensamkommande barn är fortsatt komplicerat. Nämnden påverkas både av yttre faktorer såsom inflödet av asylsökande till Sverige och inflödet av nya ärenden från andra kommuner. Nya politiska beslut och regelförändringar påverkar även i fortsättningen i hög grad inflödet, samt dess flytt mönster och ekonomiska förhållanden för de inblandade parterna.

Stockholms stad har ansvar för alla avvikna barn i landets 290 kommuner. Enligt Migrationsverket försvinner varje år fortfarande ett stort antal ensamkommande barn som sökt asyl i Sverige. Kommunerna fortsätter att skicka över ärendena för de avvikna barnen till Stockholm. Stockholms stad tvingas därmed överta det ekonomiska och administrativa ansvaret för att de avvikna ensamkommande barnen ska få en god man som ställföreträdare.

Arvoden till ställföreträdare för ensamkommande barn med uppehållstillstånd

Nämnden får ta det fulla betalningsansvaret för arvodeskostnader till ställföreträdare som hjälper ensamkommande barn med uppehållstillstånd då dessa varken har inkomst eller förmögenhet att betala arvodet med. Schablonarvodeskostnaden är 1 000 kr/mån per barn, att jämföra med 2000 kr/mån per barn när de befinner sig i asylprocessen. Prognosarbetet för dessa arvoden är behäftat med en stor osäkerhetsfaktor.

Digitaliseringsprojektet

Esset-projektet har under första halvåret 2021 avvecklats för förvaltningens del och övergått till ett parallellt projekt som har fokus på att på marknaden upphandla och utveckla ett befintligt ärendehanteringssystem under andra halvåret av 2021 och under hela 2022. Det nya ärendehanteringssystem projektet har avdelats en budget på 15 mnkr för en period om 18 månader. Under 2021 fungerar projektet som ett sidoprojekt till den fortsatta utvecklingen av ett gemensamt system för socialomsorg, efter årsskiftet 2021/2022 skall förvaltningen själv hantera ekonomin i projektet. Det nya projektet sysselsätter 3-4 st. personer från förvaltningen som är utlånade, upphandlingskonsult och IT specialist från SLK/SF samt 2 st. inhyrda projektledare från EY som överförs från det tidigare Esset projektet, projektet har ett slutdatum per den 2022-12-31.

Internationella uppdrag

Nämnden ska arrangera arbetet med nämndens internationella uppdrag så att det är urskiljbart i kostnadsredovisningen.

Som internationellt uppdrag/ärende räknas i detta sammanhang ärenden där huvudmannen utvandrat. Det är idag ca 220 ärenden där anknytning till Stockholms kommun saknas.

Orsaken till att Stockholm har ärenden som saknar anknytning till kommunen är att Stockholm enligt lag har ett särskilt riksansvar för internationella ärenden där huvudmannen har utvandrat oavsett vilken kommun man tidigare bott i.

I denna kostnad ingår följande: Arvodeskostnaden för ca 25 % av de ca 220 ärenden som

granskas, där utöver arbetar en handläggare huvudsakligen med dessa uppgifter, samt att förvaltningen även har kring kostnader för arkiv, dokumentation, post, rekrytering, HR mm för dessa ärenden .

I *bilaga 1* återfinns stadsledningskontorets blankett set med redovisning av överförmyndarnämndens budget/verksamhetsplan 2022. I *bilaga 5* redovisas överförmyndarnämndens upphandlingsplan.

Investeringar

Nämnden beviljades en investeringsbudget på 0,1 mnkr för år 2022. Ett fortsatt behov av lokalanpassningar finns under 2022.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Resultatenheter

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Budgetjusteringar

Omslutningsförändringar

Medel för lokaländamål

Övriga ekonomiska redovisningar

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

Agenda 2030

Nämnden arbetar för att Stockholm ska bli en ekonomiskt, miljömässigt och socialt hållbar stad. En digitalisering ska leda till att verksamheten blir effektivare och ekonomiskt hållbar. Ett medvetet miljöarbete bidrar till att göra nämnden miljömässigt hållbar.

En grundläggande värdering om alla människors lika värde ligger till grund för allt arbete i nämnden. Det är viktigt att skapa förutsättningar för alla människor att utvecklas till sitt bästa jag oavsett kön, könsöverskridande identitet, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, religion, ålder eller funktionsnedsättning. Förvaltningen har en jämställdhets- och mångfaldsplan för 2019-2023. Förvaltningen har även riktlinjer för att motverka kränkande särbehandling.

Ett barnperspektiv grundat i barnkonventionen ska prägla arbetet med barn och deras anhöriga. En utgångspunkt i nämndens arbete är "Program för barns rättigheter och inflytande

2018-2022". Nämnden ska fortsätta att utveckla barnrättsperspektivet i handläggning, bedömning samt dokumentation om uttag från spärrat konto för minderåriga. Handläggarna ska ges fortsatt stöd i att beakta barnets bästa. En mer restriktiv tillämpning av beviljande av uttag från barns spärrade tillgångar tillämpas och en ökad kontroll och uppföljning sker av gjorda uttag. Nämnden arbetar utifrån den promemoria som tagits fram gällande ställföreträdarskap för barn och ansvarsfördelning mellan överförmyndarnämnden, stadsdelsnämnderna och tingsrätten som har tagits fram gemensamt av socialförvaltningen och överförmyndarförvaltningen. Under 2022 kommer nämnden även satsa på att göra barn mer delaktiga inför beslut som rör dem genom att ta fram informationsmaterial.

En medvetenhet finns om nationella minoriteters status i Sverige och att Stockholm är förvaltningsområde för finska, samiska och meänkieli. Nämnden arbetar för att säkerställa nationella minoriteters rättigheter i enlighet med "Stockholms stads riktlinjer för nationella minoriteters rättigheter" och "Stockholms stads strategi för romsk inkludering 2018-2022". Nämnden är medveten om nationella minoriteters status i Sverige och att Stockholm är förvaltningsområde för finska, samiska och meänkieli. Förvaltningen har flera finstalande i personalgruppen. Om ett behov uppstår av att kommunicera på samiska och meänkieli anlitar nämnden tolk.

Systematiskt kvalitetsarbete

Nämnden arbetar för att stärka och utveckla en kultur, ledarskap och kapacitet som främjar kvalitetsutveckling, innovation och digitalisering.

Systematisk hantering av synpunkter och klagomål

Arbetet med att systematiskt hantera synpunkter och klagomål fortsätter under 2022. Det är ett viktigt arbete att ta till vara synpunkter och klagomål som kan hjälpa nämnden att förbättra sitt arbete. Detta ska även fortsättningsvis vara en naturlig del i nämndens kvalitetsarbete.

Ständiga förbättringar

Inom samtliga enheter bedrivs ett systematiskt arbete med att samla upp de förbättringsförslag som finns i organisationen. Medarbetarna har en betydande roll och kompetens i detta förbättringsarbete. Förbättringsarbetet sker utifrån en LEAN-inspirerad metod med förbättringstavlor. Det LEAN-inspirerade arbetssättet bygger på att medarbetarna inkluderas i arbetet och att det sker ett systematiskt utvecklingsarbete med utvalda processer parallellt.

Utveckling av innovationskapacitet

Det är nämndens ambition att utveckla sin innovationskapacitet, det vill säga förmågan att främja innovationer, innovativa arbetssätt och samarbete med externa parter. Detta sker genom att utveckla det digitala stödet och sedan ändra arbetssätt, genom att ta tillvara förändringsförslag från medarbetarna samt genom att lära av andra överförmyndarnämnder. Öppenhet, nyfikenhet och mod ska prägla nämndens förhållningssätt till innovativa förslag.

Processkartläggningar - en del av kvalitetsarbetet

Det arbete med att utveckla nämndens styrning, uppföljning och produktionsplanering som påbörjats fortsätter. Först listas processerna. Detaljerade processkartläggningar görs för varje

process. Arbetssätten beskrivs. Antal ärenden för varje process tas fram. Tidsåtgång för varje process beräknas. Ansvarsfördelningen i varje process förtydligas. Antalet ärenden per handläggare beräknas. Mål sätts med utgångspunkt från vad som är rimligt att hinna med. När, hur och av vem uppföljning ska ske förtydligas. Alla möjligheter att förenkla processerna och ta bort onödiga moment ska tas till vara. Processkartläggningarna är en del av kvalitetsarbetet och utgör grunden för det digitaliseringsarbete som pågår. När det nya verksamhetssystemet är i drift ska befintliga processkartläggningar granskas och ändras med utgångspunkt från de nya tekniska förutsättningarna.

Utveckla internkontrollen

Nämnden ska fortsätta utveckla den interna kontrollen i enlighet med gällande lagstiftning och kommunstyrelsens anvisningar och säkerställa att den är aktiv och integrerad i organisationen. I *bilaga 2* redovisas nämndens system för intern kontroll, i *bilaga 3* väsentlighets- och riskanalys med internkontrollplan.

Målkonflikter

Det finns en målkonflikt mellan snabb handläggning och noggrann handläggning. Med hjälp av digitalisering, högre kompetens hos handläggare och väl utvecklade rutiner försöker nämnden nå båda målen samtidigt.

Det finns en målkonflikt mellan att driva ett omfattande förändringsarbete som innefattar införandet av ett icke färdigutvecklat verksamhetssystem och snabb handläggning. Förhoppningen är att det omfattande administrativa merarbete som utförs 2022 ska resultera i en snabbar och mer högkvalitativ handläggning på längre sikt.

Stadens kvalitetsutmärkelse

Nämnden har inte för avsikt att delta i stadens kvalitetsutmärkelse under 2022. Arbetet kommer istället att fokusera på en digitalisering av verksamheten. Nämnden är dock positiv till stadens kvalitetsutmärkelse och återkommer gärna och deltar vid ett senare tillfälle.

Samarbete med civilsamhället

Nämnden samarbetar med Stockholms läns god mans- och förvaltarförening samt med Riksförbundet Gode Män och Förvaltare. Organisationerna ger synpunkter på nämndens verksamhet ur ett ställföreträdarperspektiv och hjälper också till att sprida information till ställföreträdare. Nämnden deltar i utbildningar som Stockholms läns god mans- och förvaltarförening ordnar och de deltar i utbildningar som nämnden ordnar.

Nämnden ska samverka med civilsamhället i arbetet med rekrytering av ställföreträdare. Det kan till exempel handla om politiska partier, religiösa samfund, pensionärsorganisationer, föreningar med flera.

Övrigt

Registratur- och arkivfrågor

Under 2022 står förvaltningen inför flera utmaningar inom registratur- och arkivområdet. Digitaliseringsprojektet förväntas vara redo för start under september månad, vilket innebär stora förändringar när det kommer till hur inkommande handlingar ska hanteras, förvaras och arkiveras. Utrymmet i arkivet kommer fortsatt vara en kritisk faktor där det både handlar om arbetsmiljö men också att de facto kunna få plats med det som ska förvaras i en arkivlokal.